

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Filosofie
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE, CULTURĂ, COMUNICARE Masterat în Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	HERMENEUTICA CULTURII						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Veress Carol						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități:					-
3.7 Total ore studiu individual		70 conv.			
3.8 Total ore pe semestru		56 fiz. / 112 conv.			
3.9 Numărul de credite		8			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezență obligatorie la 50% din numărul total al orelor de curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Participarea la seminarii și elaborarea lucrării de seminar (lucrării aplicative) este obligatorie. Absențele de la seminarii se recuperează până la începerea sesiunii pe baza unui plan individual de recuperare.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1.1 Aprofundarea domeniului de cunoaștere a teoriilor și orientărilor metodo-logice actuale din filosofia culturii și artei, legate de fenomenele și practicile culturale • C6.1 Definirea și alegerea metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel ridicat de complexitate • C6.2 Identificarea, interpretarea și respectarea - în context profesional și în viața cotidiană - a diferențelor culturale; recunoașterea pluralismului cultural și politic, specific democrației • C1.3 Descrierea integrală și în detaliu a conceptelor și metodelor hermeneuticii filosofice și utilizarea lor adecvată în cercetarea fenomenelor și proceselor culturale • C6.5 Elaborarea unui studiu de caz sau proiect de consiliere filosofică pe teme interumane și interculturale, cu un nivel ridicat de complexitate
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad ridicat de dificultate în vederea soluționării lor eficiente • CT2 Gestionarea de activități sau proiecte profesionale complexe, prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor într-o echipă multidisciplinară • CT3 Autogestionarea activităților de dezvoltare profesională proprie și exersarea autonomiei personale în condiții de studiu și de muncă imprevizibile

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Aplicarea concepției hermeneutice asupra cercetării fenomenelor și proceselor culturale, în interpretarea și înțelegerea experiențelor culturale contemporane.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • problematizarea experienței culturale ca experiență hermeneutică • fundamentarea teoretică și metodologică a investigațiilor interpretative orientate spre problematica culturii • evidențierea posibilităților practice-aplicative ale hermeneuticii de a contribui la realizarea schimbării de paradigme în domeniul teoriilor și practicilor culturale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Condițiile și posibilitățile <i>Hermeneuticii culturii</i>	prelegere, problematizare, dezbateri	
Geneza conceptului de cultură	prelegere, problematizare, dezbateri	
Concepții asupra culturii bazate pe valoare	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cercetări sociologice și antropologice în domeniul culturii	prelegere, problematizare, dezbateri	
Concepții semiotice asupra culturii	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cultura ca Bildung, joc, creație	prelegere, problematizare, dezbateri	
Conștiința culturală și critica hermeneutică	prelegere, problematizare, dezbateri	
Experiența culturală ca experiență hermeneutică	prelegere, problematizare, dezbateri	
Problema ontologică, fenomenologică și hermeneutică a „inter”-ului. „Inter”cultura	prelegere, problematizare, dezbateri	
Problema alterității și străinătății în cultură	prelegere, problematizare, dezbateri	
Identitatea (inter)culturală	prelegere, problematizare, dezbateri	
Relațiile generaționale și schimbul de generații în cultură	prelegere, problematizare, dezbateri	
Șansele dialogului intercultural și intergenerațional	prelegere, problematizare, dezbateri	
Cultura ca survenire a ființei și a sensului. Cultura comprehensiunii	prelegere, problematizare, dezbateri	
Bibliografie		
ARENDR, Hannah: <i>La crise de la culture. Huit exercices de pensée politique</i> . Gallimard, Paris, 1989.		
ASSMANN, Jan: <i>Memoria culturală</i> . Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2013.		

CARRILHO, M.M.: *Rhétorique de la modernité*. Presses Universitaires de France. 1992. 79–85; 142–152; 162–170.

COMPAGNON, Antoine: *Cele cinci paradoxuri ale modernității*. Echinox, Cluj, 1998.

DERRIDA, Jacques, *Scritura și diferența*. Univers, București, 1998.

GADAMER, Hans-Georg: *Cultura și cuvântul; Știința ca instrument al luminismului; Însingurarea ca simptom al înstrăinării de sine; Diversitatea Europei. Moștenire și viitor; „Cetățeni a două lumi”; Limitele expertului; Despre cei care predau și cei care învață*. In: *Elogiul teoriei. Moștenirea Europei*. Polirom, Iași, 1999. 23–32; 68–76; 88–96; 121–136; 178–189; 196–208; 209–213.

GADAMER, Hans-Georg: *Adevăr și metodă; Despre cercul înțelegerii; Natura lucrului și limba lucrurilor; Istoria conceptelor ca filozofie; Despre problema autoînțelegerii. O contribuție la problema „demitologizării”; Continuitatea istoriei și clipa conștiinței; Omul și limba; Despre planificarea viitorului; Limbă și înțelegere; Inapținutudinea pentru dialog; Text și interpretare; Hermeneutică și istorism*. Teora, Buc., 2001. 19–26; 86–91; 409–414; 415–422; 423–432; 451–469; 460–468; 469–474; 475–487; 495–505; 512–517; 596–618; 637–663.

GRONDIN, Jean: *L'universalité de l'herméneutique*. Presses Universitaires de France, Paris, 1993. 101–128; 129–146; 165–174; 175–184; 185–193.

HABERMAS, Jürgen, *Discursul filosofic al modernității*, All, București, 2000.

HUIZINGA, Johan: *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*. Humanitas, București, 2007.

KOSELLECK, Reinhart: *Futures Past: On the Semantics of Historical Time*. Columbia University Press, New York, 2004.

LÉVI-STRAUSS, Claude: *Antropologia structurală*. Editura Politică, Buc., 1978. 39–99, 221–290, 333–416.

LYOTARD, J-Fr.: *Condiția postmodernă*. Editura Babel, Buc., 1993.

MANNHEIM, Karl: *Idéologie et utopie*. Maison des Sciences de L'homme, 2006.

MOLNAR, Thomas: *The Decline of the Intellectual*. Transactions Publishers, New Brunswick, London, 1984.

NECULAU, Radu: *Filosofii terapeutice ale modernității târzii. Hermeneutică, teorie critică, pragmatism*. Polirom, Iași, 2001.

RAȚIU, Dan-Eugen: *Disputa modernism-postmodernism*. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

RESWEBER, J-P.: *Qu'est-ce qu'interpréter?* Les éditions du Cerf. Paris, 1988.

RIEDEL, Manfred: *Comprehensiune sau explicare? Despre teoria și istoria științelor hermeneutice*. Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1989.

SHILS, Edward: *Tradition*. The University of Chicago Press. 1981.

VATTIMO, Gianni: *Éthique de l'interprétation*. Édition de la Découverte, Paris, 1991. 13–29, 45–58, 77–92, 116–132, 133–148, 164–182, 205–211, 214–218.

VERESS, Károly: *Ființa generațională și sensul culturii*. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.

VERESS, Károly: *To Be Thoughtful of the Other*. In: *Journal for Study of Religions and Ideologies*. 2008. Spring, nr. 19. <http://www.jsri.ro> p. 94–106.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Organizarea activităților de seminar.		
Gadamer: <i>Cultura și cuvântul</i> (23–32); <i>Istoria conceptelor ca filozofie</i> (423–432).	comentariu text, dezbateri	
Figal: <i>Interludiul modernității</i> . (33–52); Frank: <i>Două secole de critică a raționalității și supralicitarea ei „postmodernă”</i> (5–32).	comentariu text, dezbateri	
Călinescu: <i>Ideea de modernitate</i> (27–100); <i>Despre postmodernism</i> (257–302).	comentariu text, dezbateri	
Heidegger: <i>Intrebarea privitoare la tehnică; Scrisoare despre „umanism”</i> (106–145; 321–382).	comentariu text, dezbateri	
Habermas: <i>Tehnică și știința ca „ideologie”</i> ; <i>Probleme de legitimare în capitalismul târziu</i> (142–189; 230–407).	comentariu text, dezbateri	
Ricoeur: <i>Știință și ideologie</i> (204–230); <i>Ideologia și utopia: două expresii ale imaginarului</i> (274–286).	comentariu text, dezbateri	
Geertz: <i>Descriere densă. Către o teorie interpretativă a culturii</i> . In: <i>Interpretarea culturilor</i> .	comentariu text, dezbateri	
Gadamer: <i>Text și interpretare</i> (596–618); Ricoeur:	comentariu text, dezbateri	

<i>Despre interpretare (9–34).</i>		
Gadamer: <i>Hermeneutică și istorism (634–663)</i> ; Vattimo: <i>Sfârșitul modernității (21–52; 111–180).</i>	comentariu text, dezbateri	
Gadamer: <i>Continuitatea istoriei și clipa existenței (460–468)</i> ; Ricoeur: <i>Paternalitatea: de la fantasmă la simbol (424–450).</i>	comentariu text, dezbateri	
Mannheim: <i>The Problem of Generations. 1972.</i>	comentariu text, dezbateri	
Gadamer: <i>Diversitatea Europei. Moștenire și viitor (121–136)</i> ; <i>Planificarea viitorului (475–487).</i>	comentariu text, dezbateri	
Evaluarea activității de seminar		

Bibliografie

CĂLINESCU, Matei: *Ideea de modernitate; Despre postmodernism*. In: *Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*. Polirom, București, 2005. 27–100; 257–302.

FIGAL, Günther: *Interludiul modernității*. In: *Postmodernismul. Deschideri filosofice*. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995. 33–52.

FRANK, Manfred: *Două secole de critică a raționalității și supralicitarea ei „postmodernă”*. In: *Postmodernismul. Deschideri filosofice*. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995. 5–32.

GADAMER, Hans-Georg: *Cultura și cuvântul; Știința ca instrument al luminismului; Însingurarea ca simptom al înstrăinării de sine; Diversitatea Europei. Moștenire și viitor; „Cetățeni a două lumi”; Limitele expertului; Despre cei care predau și cei care învață*. In: *Elogiul teoriei. Moștenirea Europei*. Polirom, Iași, 1999. 23–32; 68–76; 88–96; 121–136; 178–189; 196–208; 209–213.

Geertz, Clifford: *Descriere densă. Către o teorie interpretativă a culturii*. In: *Interpretarea culturilor*. Editura Tact, București, 2014.

HABERMAS, Jürgen: *Tehnică și știință ca „ideologie”; Probleme de legitimare în capitalismul târziu*. In: *Cunoaștere și comunicare*. Editura Politică, Buc., 1983. 142–189; 230–407.

HEIDEGGER, Martin: *Întrebarea privitoare la tehnică; Scrisoare despre „umanism”*. In: *Originea operei de artă*. Editura Univers, Buc., 1982. 106–145; 321–382.

MANNHEIM, Karl: *The Problem of Generations*. In: *Essays*, Routledge, (1952), 1972.

RICOEUR, Paul: *Despre interpretare; Funcția hermeneutică a distanțării; Ce este un text?; Explicație și comprehensiune; Modelul textului: acțiunea intenționată considerată ca text; Intersubiectivitatea în vederile lui Hegel și Husserl; Știință și ideologie; Ideologia și utopia: două expresii ale imaginarului social. Eticul și politicul*. In: *Eseuri de hermeneutică*, Humanitas, 1995. 9–34; 93–110; 111–132; 133–153; 155–166; 183–203; 204–230; 274–286; 287–300.

RICOEUR, Paul: *Existență și hermeneutică; Hermeneutică și structuralism; Hermeneutica simbolurilor și reflecția filosofică (I), (II); Paternalitatea: de la fantasmă la simbol*. In: *Conflictul interpretărilor*, Ed. Echinox, Cluj, 1999. 7–30; 31–96; 264–305; 424–450.

VATTIMO, Gianni: *Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura postmodernă*. Editura Pontica, Constanța, 1993. 21–52; 111–180.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu cursurile de hermeneutici aplicate la nivel masterat; el contribuie la dobândirea unor cunoștințe și abilități interpretative-comprehensive care sunt funcționale în înțelegerea fenomenelor culturale actuale și în soluționarea unor probleme culturale complexe care țin de managementul proceselor și instituțiilor culturale, deci corespund așteptărilor asociațiilor și angajatorilor interesați în acest domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	

	- capacitatea de aplicare a modului de gândire și a limbajului hermeneutic în interpretarea unor experiențe culturale concrete - însușirea și aplicarea metodelor de investigații interpretative în cadrul unei cercetări proprii (lucrare aplicativă)	Lucrare aplicativă (la sfârșitul semestrului)	66% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor predate la curs - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- participarea la dezbateri - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare, de interpretare, de redactare specifice concepției hermeneutice		33% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unei lucrări aplicative de 5-7 pagini cu tema: <i>Interpretarea hermeneutică a unei experiențe culturale concrete</i> (utilizarea procedeele hermeneutice în identificarea și soluționarea unei probleme culturale concrete, actuale) – capacitatea de aplicare a cunoștințelor studiate, problematizarea, modul de selectare și valorificare a bibliografiei. • Prezentări individuale orale și scrise la seminarii, participare la dezbateri. • Orice utilizare a plagiatului va determina anularea evaluării. • Contestația însoțită de o cerere scrisă de masterand va fi rezolvată în termen de 2 zile prin reevaluarea lucrării aplicative în prezența masterandului. 			

Data completării

30.09.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....